

การจดสิทธิบัตรทำให้สิ่งประดิษฐ์เป็นทรัพย์สินที่มีค่า ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

อิชยา ภูสิทธิกุล

หัวใจสำคัญในการประสบความสำเร็จในเชิงธุรกิจคือแนวคิดใหม่ๆ ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กับผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อเพิ่มประโยชน์ต่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property: IP) เช่น เอกสารสิทธิบัตร ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญมากสำหรับการพัฒนาแนวคิด และสิ่งประดิษฐ์เพื่อเพิ่มการแข่งขันในเชิงธุรกิจ โดยที่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถได้ประโยชน์จากลิขสิทธิ์ในเอกสารสิทธิบัตรเช่นกัน

เหตุผลที่ควรจดสิทธิบัตรของสิ่งประดิษฐ์ในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1. สิทธิแต่เพียงผู้เดียว เอกสารสิทธิบัตรจะให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ถือสิทธิในการประดิษฐ์แต่เพียงผู้เดียว นาน 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ยื่นขอรับสิทธิบัตร

2. เพิ่มความเข้มแข็งทางด้านธุรกิจ เนื่องจากเอกสารสิทธิบัตรจะป้องกันไม่ให้ผู้อื่นนำไปใช้หรือผลิตในเชิงการค้า ดังนั้นสามารถลดคู่แข่งทางการตลาดและสร้าง ความเข้มแข็งทางด้านธุรกิจได้

3. ผลตอบแทนการลงทุนสูงขึ้น การจดเอกสารสิทธิบัตรจะทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลตอบแทนการลงทุนเพิ่มสูงขึ้นทั้งในเรื่องของเงินและเวลาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมใหม่ เนื่องจากผู้ทรงสิทธิในเอกสารสิทธิบัตรมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว ในการผลิตและจำหน่ายสิ่งประดิษฐ์ดังกล่าว

4. สามารถที่จะอนุญาตให้ใช้สิทธิบัตร (license) หรือขายสิ่งประดิษฐ์ได้ในกรณีที่ไม่ต้องการผลิตนวัตกรรมดังกล่าว ก็สามารถขายหรืออนุญาตให้ใช้สิทธิ (license) ให้แก่บริษัทอื่นได้ และเป็นรายได้ให้แก่บริษัทอีกทางหนึ่ง

5. สามารถเพิ่มอำนาจต่อรองทางการค้า

6. เพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีแก่บริษัท เนื่องจากผู้ร่วมมือทางธุรกิจ นักลงทุน และผู้ถือหุ้น จะให้ความสำคัญกับเอกสารสิทธิบัตร โดยที่ผู้ประกอบการจะได้รับประโยชน์ในแง่ของการลงทุน การหาผู้ร่วมมือทางธุรกิจและการเพิ่มมูลค่าทางการตลาด และความแตกต่างระหว่างราคาซื้อและราคาขายของแต่ละบริษัท

ต่อยอดเทคโนโลยี สิทธิบัตรนานาชาติ แหล่งรวมสุดยอด คลังความรู้โลก www.toryod.com

เว็บไซต์ ต่อยอด ดอก คอบ

ผลเสียที่เกิดขึ้น ถ้าสิ่งประดิษฐ์ของคุณไม่มีการจดสิทธิบัตร

1. ผู้ประกอบการหรือบริษัทอื่นสามารถทำการจดสิทธิบัตรได้ ผู้ประกอบการหรือบริษัทที่ทำการจดสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์เป็นคนแรกและได้รับจดทะเบียน จะเป็นผู้ถือสิทธิในเอกสารสิทธิบัตรนั้น แต่ถ้าไม่ทำการจดสิทธิบัตร ผู้ประกอบการหรือบริษัทอื่นที่ผลิตสิ่งประดิษฐ์คล้ายหรือเหมือนกับคุณ ก็สามารถจดเอกสารสิทธิบัตรและกีดกันบริษัทของคุณออกจากส่วนแบ่งทางตลาด โดยที่คุณอาจจะต้องเสียค่าสิทธิให้แก่ผู้ทรงสิทธิในสิทธิบัตรเรื่องนั้นๆ ด้วย

2. คู่แข่งจะได้รับประโยชน์จากสิ่งประดิษฐ์ของคุณ ถ้าสิ่งประดิษฐ์ในธุรกิจของคุณประสบความสำเร็จ อาจมีบริษัทคู่แข่งผลิตสิ่งประดิษฐ์เลียนแบบ โดยสามารถจะผลิตได้ในราคาถูก เนื่องจากไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการค้นคว้าและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ และสามารถเข้ามาแย่งส่วนแบ่งทางตลาดได้

3. ไม่สามารถมีรายได้จากการขายหรือจากการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยการอนุญาตให้ใช้สิทธิบัตรได้ ถ้าไม่มีทรัพย์สินทางปัญญาที่ไม่สามารถทำการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยมีสิทธิบัตรคุ้มครองได้ เนื่องจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการอนุญาตให้ใช้สิทธิบัตรเป็นสิทธิของผู้ถือสิทธิ แต่ถ้าคุณทำการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยปราศจากเอกสารทรัพย์สินทางปัญญา อาจจะมีผู้ประกอบการหรือบริษัทอื่นนำสิ่งประดิษฐ์ของคุณไปใช้ได้ ดังนั้นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะในส่วนของเอกสารสิทธิบัตรจึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อย่างไรก็ตาม นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ไม่จดสิทธิบัตร อาจจะจดทะเบียนทางการค้า ซึ่งเป็น know how ที่สามารถเจรจาซื้อ-ขายได้ แต่เป็นการคุ้มครองที่ไม่แข็งแรง เนื่องจากผู้อื่นสามารถทำการลอกเลียนแบบไปใช้ได้ เนื่องจากไม่มีเอกสารสิทธิบัตร

นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ผลิตสินค้าออกวางจำหน่ายแล้ว ผู้อื่นเห็นสินค้าแล้วสามารถทำความเข้าใจและผลิตสินค้าลอกเลียนแบบได้ง่าย ควรจะทำการจดเอกสารสิทธิบัตรเพื่อป้องกันการลอกเลียนแบบ แต่ถ้านวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ผลิตสินค้าออกวางจำหน่ายแล้ว ยากที่จะทำวิศวกรรมย้อนรอยหรือทำการลอกเลียนแบบ อาจเก็บไว้เป็นความลับทางการค้า ไม่ต้องนำไปจดเอกสารสิทธิบัตรแต่สามารถทำการจดทะเบียนทางการค้าได้ ซึ่งเป็นการเก็บรักษาความลับที่ดี...

ที่มา : http://www.wipo.int/sme/en/ip_business/importance/inventions.htm

